

**Posudek oponenta bakalářské práce
Katedra pedagogiky FF UK**

Jméno a příjmení studentky: Anežka Pokorná

Obor studia: pedagogika

Název práce: Soudobé kritiky školního vzdělávání a jejich ideová východiska

Oponent práce: doc. PhDr. Jaroslav Kořá

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 40

Počet stránek příloh: 6

Počet titulů v seznamu literatury: dostatečné množství

0**	1	2	3	4
-----	---	---	---	---

Výběr tématu

Společenská a vědní závažnost tématu

	1			
--	---	--	--	--

Oborová přiléhavost tématu

	1			
--	---	--	--	--

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

	1			
--	---	--	--	--

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

		2		
--	--	---	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

	1			
--	---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost a úroveň použitých metod

0				
---	--	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

0				
---	--	--	--	--

Využití praktických zkušeností

0				
---	--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

0				
---	--	--	--	--

Naplnění cílů práce

	1			
--	---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

0				
---	--	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	1			
--	---	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce (publikace, referáty, apod.)

	1			
--	---	--	--	--

** 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neprospěš/a

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Čím si vysvětlujete, že většina analyzovaných dokumentů o školství je bezradná vůči dalšímu směřování českého vzdělávání?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Autorka analyzovala dokumenty, které byly vydávány po r. 1989 a měly nastavit směřování české vzdělávací politiky. Aby si vytvořila půdu pro kritiku uvedených dokumentů, lapidárně nastínila vývoj školství do r. 1989. Autorka sice v úvodu hovoří o kritice tradičního systému vzdělávání, ale nakonec je spíše kritika (ale o to cennější) směřována do soudobé snahy regulovat školství prostřednictvím obecných programových dokumentů, jejichž politické jádro lze pojmut současně jako tradiční ve většině případů nepřekračujících horizont dokumentů a diskusí o školství ve 20. století. A to zvláště tam, kde cíle školství jsou vyjádřeny v obecných floskulích, jejichž operacionalizace do praxe (jak ukazuje) je pouhou iluzí.

Připomínky: je třeba poznamenat, že autorka není zcela srovnána s poznámkovým aparátem, kde do něj občas vkládá i odkazy na prameny. Tím pádem nakonec má místy dvojí citační způsob: a) v závorkách v textu, a místy b) pod čarou, Na s. 16 má u jednoho odkazu obě formy; na s. 29 a dalších se objeví citace pod čarou – a posléze se vrátí k citacím v závorce. Nemohu souhlasit s formulací, že školství bylo v r. 1989 „zcela prázdný systém“; to by samozřejmě chtělo hlubší historickou analýzu překračující možnosti bakalářské práce.

Celkové hodnocení: vždy je nesmírně obtížné získat kritický odstup od současnosti, včetně odstup od fungování školské soustavy. Autorka provedla duchaplnou analýzu významných dokumentů a ukázala názorně jejich frázovitou podobu, tedy východiska v obecných politicko-společenských cílech, které nejsou hlouběji filosoficky fundovány ani zakotveny. Zdařile vyložila, proč právě takto formulované cíle nelze převést do praxe; dokumenty se vznášejí nad realitou, aniž ji často dokáží měnit. Je skutečností, že někteří kritici školství si uvědomují selhání aplikace obecných idejí do reality, ale to nelze takto pojmut nikde na světě, protože ideje mají svůj vlastní duchovní svět a jejich aplikace není nastavena tak, že se jednoduše transformují do reality. Na to je potřeba nejen řady operacionalizací, ale hlavně zakotvení v koncepcích a metodách a v dalším propracování. Samozřejmě, tím že téma je kriticko-politické, nemusí čtenáři (dle svého životního a politického ladění s některými výhradami souhlasit), ale v principu autorka postihla řadu závažných nedostatků soudobé školské politiky v dokumentech. A vyvolává ve čtenáři otázku, zda autoři dokumentů chtěli či byli schopni něco skutečně měnit, nebo jen formálně naplnit svěřené úkoly. Mnohé duchaplné poznámky a postřehy autorky jsou velice inspirující a jsou skvělým podkladem k diskusi o školské politice. Práce naplnila požadavky kladené na práce bakalářské.

Doporučení k obhajobě: doporučuji*

Navrhovaná klasifikace:
výborně

Datum, podpis:

25.5.2022

doc. PhDr. Jaroslav Kořa

* nehodící se, škrtněte